

ENNEN NÄYTTEENOTTOA HUOMIOITAVAT ASIAT (SISÄILMA)

Sisäilman mikrobiologiaa ja kemiallisia epäpuhtauksia tutkittaessa tulee tutkittavan tilan olosuhteisiin kiinnittää erityistä huomiota. Näytteenotto tulee tehdä ensisijaisesti asunnon tai muun oleskelutilan tavanomaista käyttöä vastaavissa oloissa. Näistä olosuhteista voidaan poiketa, jos halutaan tuoda esille erityisesti jotakin tiettyä sisäilman piirrettä (esimerkiksi kohdennettu näytteenotto). Tällöin ei ole kuitenkaan kyse sisäilman yleislaadusta koskevasta mittauksesta.

Huoneiston tai rakennuksen lämmityksen ja ilmanvaihdon tulee toimia normaalisti ja esimerkiksi ulkoseinien raitisilmaventtiileiden tulee olla siinä asennossa, jossa ne yleensäkin ovat. Ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina edellisestä päivästä alkaen ennen näytteenottoa ja näytteenoton aikana, jottei sisäilma laimene ulkoilmalla.

Näytteet tulee ottaa tiloista, joissa tunnetaan hajuja tai saadaan oireita. Mikäli ongelma ei paikallistu mihinkään tiettyyn tilaan, on suositeltavaa ottaa näytteet tiloista, joissa oleskellaan eniten, kuten olohuone, makuuhuoneet ja keittiö. Näyte otetaan huoneen / tilan keskialueelta, jossa normaalistikin oleskellaan, noin metrin korkeudelta.

Sisäilman mikrobinäytteet:

Sisäilman mikrobinäytteet tulee ottaa ajankohtana, joka edustaa mahdollisimman hyvin huoneiston normaalia käyttötilannetta. Monet asumiseen liittyvät toiminnot voivat tilapäisesti kohottaa sisäilman sieni-itiöpitoisuutta paljon taustatasoon verrattuna tai muuttaa sienilajistoa.

Mikrobinäytteiden ottopäivänä huoneistossa:

- ei tule siivota, mm. lattian lakaiseminen ja imurointi nostattavat lattialta ja matoista mikrobeja sisäilmaan
- ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina, mikrobeja voi kulkeutua sisätiloihin rakennuksen ulkopuolelta
- ei tule käsitellä tekstiilejä, polttopuita ja elintarvikkeita (esimerkiksi homeinen ruoka ja perunoiden kuoriminen voivat nostaa sisäilman mikrobipitoisuutta)
- ei tule olla lemmikkieläimiä 1-2 tuntia ennen mittauksia eikä mittauksen aikana
- ei tule käsitellä tekstiilejä, esimerkiksi lakanoiden vaihto voi nostaa sisäilman sieni-itiöpitoisuutta
- talli-, metsästys- ja työvaatteet ja vastaavat tulee vaihtaa ja säilyttää eri tilassa, vaatteiden mukana voi kulkeutua mikrobeja tutkittavaan tilaan, voivat nostaa sisäilman sieni-itiöpitoisuutta
- runsas huonekasvien määrä ja multa saattavat niin ikään vaikuttaa mikrobien määrään huoneistossa

Sisäilman erittäin haihtuvat ja haihtuvat orgaaniset yhdisteet (VVOC- ja VOC-analyysi):

Kemiallisten yhdisteiden (VVOC- ja VOC-yhdisteet) määrittämiseen ja tulosten tulkintaan voivat vaikuttaa mm. ilmanvaihto, tuuletus, useat päivittäisessä käytössä olevat kodin kemikaalit, elintarvikkeet sekä pesu- ja hygieniatuotteet. Jos tutkittavaa tilaa on remontoitu, tulee ennen näytteenottoa pitää taukoa useita viikkoja, jotta mahdolliset käytetyt maalit, liimat, lakat, liuottimet yms. eivät vääristä tulosta.

VVOC- ja VOC-näytteiden ottopäivänä huoneistossa:

- ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina, ettei tilan ilma laimene ulkoilmalla
- ei tule käyttää puhdistus-, pesu- eikä desinfiointiaineita
- ei tule käsitellä ollenkaan liimoja, lakkoja, maaleja, liuottimia tms.
- ei tule käyttää hajusteita, deodorantteja, hajuvesiä eikä muita hajusteellisia pesu- ja hygieniatuotteita
- ei tule tupakoida
- ei tule käyttää aerosoleja, esimerkiksi hiuslakkoja
- ei tule käsitellä tai syödä mm. sitrushedelmiä, banaania, etikkaa sisältäviä tuotteita eikä juoda kahvia /teetä
- **Voimakasta tuoksua/hajua antavat tuotteet kuten maalit, liimat, lakat, liuottimet, hajusteet, tuoksukynttilät, etikkaa sisältävät tuotteet, voimakkaat pesuaineet jne. tulee siirtää jo 2 – 3 päivää aikaisemmin pois tutkittavista tiloista eikä niitä saa tänä aikana käyttää. Näitä tuotteita sisältäneet hyllyt on myös hyvä pyyhkiä vedellä kostutetulla liinalla jäämien poistamiseksi.**